

KOLEGJI AAB

FAKULTETI I ADMINISTRAËS PUBLIKE

NIVELI: MASTER

DREJTIMI: ADMINISTRATË PUBLIKE DHE DIPLOMACI

PUNIM DIPLOME

**TEMA: "DIGJITALIZIMI I PROKURIMIT PUBLIK NË KOSOVË
KRAHASIM MIDIS PROCEDURAVE TRADICIONALE DHE ATYRE
DIGJITALE PËR RITJEN E TRANSPARENCËS DHE EFIKASITETIT"**

Mentori:

Dr. Sc Vrullim Buja

Kandidati:

Labinot Mazreku

Prishtinë, 2024

PËRMBAJTJA

Abstrakt	5
Kapitulli I	6
Hyrje	6
Qëllimi dhe Objektivat	9
Pyetjet që shtrohen	11
Hipotezat	12
Kapitulli II	12
Metodologjia	12
Hulumtimi i Literaturës Ekzistuese	13
Burimet	13
Krahasimi i Procedurave Tradicionale dhe Digjitale.....	13
Studime Rasti dhe Praktika Ndërkombëtare	14
Kapitulli III	15
Shqyrtimi i Literaturës	15
Historia dhe Konteksti i Prokurimit Publik në Kosovë Zgjerim i Perspektivës.....	15
Prokurimi Publik nën Administratën Ndërkombëtare të Kombeve të Bashkuara (UNMIK).....	16
Shpallja e Pavarësisë dhe Krijimi i Kuadrit Ligjor të Prokurimit Publik.....	16
Krijimi i Agjencisë së Prokurimit Publik dhe Roli i Saj	17
Implementimi i Sistemit të E-Prokurimit.....	17
Sfidat dhe Perspektivat për të Ardhmen	18
Rëndësia e Digjitalizimit në Prokurimin Publik.....	19
Automatikimi i Proceseve dhe Eliminimi i Burokracisë.....	19
Rritja e Transparencës dhe Besueshmërisë.....	20
Përmirësimi i Komunikimit dhe Qasja në Informacion	21
Rritja e Efikasitetit dhe Ulja e Gabimeve Njerëzore	21
Lufta Kundër Korrupsionit dhe Sigurimi i Ndërmarrjeve të Barabarta	22
Krahasimi i Detajuar i Procedurave Tradicionale dhe Atyre Digjitale	22
Shpallja e Tenderëve.....	22
Vlerësimi dhe Përzgjedhja e Oferteve.....	23
Monitorimi dhe Auditimi në Kohë Reale	23

Rritja e Efikasitetit dhe Reduktimi i Korrupsionit.....	24
Përfitimet e Përshtatjes së Sistemit të E-Prokurimit.....	25
Sfidat dhe Mundësitë për Përmirësim.....	25
Përfitimet e Digjitalizimit në Rritjen e Transparencës.....	26
Ndihma në Luftën Kundër Korrupsionit dhe Përmirësimi i Përshtatshmërisë së Procesit.....	27
Përmirësimi i Qasjes dhe Shpejtësisë së Informacionit.....	27
Lehtësimi i Procesit të Ankesave dhe Trajtimi i Çështjeve	28
Praktika Ndërkombëtare dhe Referenca për Kosovën.....	28
Rritja e Efikasitetit dhe Zvogëlimi i Korrupsionit.....	29
Automatizimi dhe Eliminimi i Mundësive për Korrupsion.....	29
Monitorimi dhe Auditimi në Kohë Reale.....	30
Rritja e Efikasitetit dhe Shpejtësisë së Procesit të Prokurimit.....	30
Rëndësia e Infrastruktues dhe Trajnimit.....	31
Ndikimi në Menaxhimin e Fondeve Publike.....	32
Përfitimet nga Rritja e Konkurrencës.....	32
Sfidat dhe Rekomandimet për Përmirësimin e Digjitalizimit të Prokurimit në Kosovë.....	33
Modeli Ndërkombëtar i Prokurimit Digjital dhe Aplikimi i tij në Kosovë.....	34
Perspektiva dhe Mundësitë për Rritjen e Digjitalizimit të Prokurimit Publik në Kosovë.....	35
Roli i Komunikimit dhe Edukimit në Implementimin e Sistemit Digjital të Prokurimit.....	36
Vlerësimi i Ndikimit të Digjitalizimit të Prokurimit në Politikat Publike dhe Qeverisje.....	37
Kapitulli IV.....	38
Korniza ligjore mbi Prokurim Publik në Kosovë.....	38
Aspektet Kryesore të Ligjit Nr. 03/L-241 për Prokurimin Publik.....	38
Procedurat e Prokurimit dhe Teknologjia.....	39
Sigurimi i Transparencës dhe Efikasitetit.....	40
Rregullorja Nr. 001/2022 për Prokurimin Elektronik.....	40
Krahasimi Midis Procedurave Tradicionale dhe Digjitale.....	41
Kapitulli V.....	42
Analizë e rezultatetve të studimit.....	42
Historia dhe Konteksti i Prokurimit Publik në Kosovë.....	42
Rëndësia e Digjitalizimit në Prokurimin Publik.....	43
Përfitimet e Digjitalizimit të Prokurimit.....	43
Krahasimi i Procedurave Tradicionale dhe Digjitale të Prokurimit.....	44

Sfidat dhe Perspektivat për të Ardhmen.....	44
Rritja e Efikasitetit dhe Reduktimi i Korrupsionit.....	45
Përfitimet e Përshtatjes së Sistemit të E-Prokurimit.....	45
Sfidat dhe Mundësitë për Përmirësim	46
Përfitimet e Digjitalizimit në Rritjen e Transparencës.....	46
Lufta Kundër Korrupsionit dhe Përmirësimi i Përshtatshmërisë së Procesit.....	46
Lehtësimi i Procesit të Ankesave dhe Trajtimi i Çështjeve.....	47
Praktika Ndërkombëtare dhe Referenca për Kosovën.....	47
Përfundim.....	47
Kapitulli VI.....	48
Diskutim i objektivave, pyetjeve dhe hipotezave	48
Përmbledhje e Diskutimit.....	52
Kapitulli VII.....	53
Përfundime dhe rekomandime.....	53
Përmirësimi i Transparencës dhe Llogaridhënies.....	53
Efikasiteti Operacional dhe Menaxhimi i Burimeve.....	54
Zvogëlimi i Mundësive për Korrupsion dhe Manipulim.....	54
Krijimi i Një Sistemi të Qëndrueshëm dhe të Sigurt.....	54
Kostot dhe Përshtatshmëria e Zbatimit.....	55
Përmirësimi i Performancës përmes Analizës së të Dhënave.....	55
Rekomandimet.....	55
Trajnimi dhe Edukimi i Personelit.....	56
Përfundimi i Përgjithshëm.....	57
Rekomandime të mëtejshme.....	58
Burimet dhe referencat.....	59

Abstrakt:

Ky studim shqyrton procesin e digjitalizimit të prokurimit publik në Kosovë, duke analizuar ndikimin e tij në efikasitetin, transparencën dhe menaxhimin e burimeve publike. Pas periudhës së administratës ndërkombëtare të Kombeve të Bashkuara (UNMIK), Kosova ka kaluar në një transformim të rëndësishëm të sistemit të prokurimit, duke krijuar një kuadër ligjor dhe institucional të pavarur. Ligji për Prokurimin Publik dhe Agjencia e Prokurimit Publik (APP) kanë luajtur një rol kyç në krijimin e bazës ligjore dhe mbikëqyrësve të këtij procesi. Implementimi i sistemeve të e-prokurimit ka mundësuar modernizimin e këtij procesi, duke automatizuar procedurat, rritur transparencën dhe zvogëluar mundësitë për korrupsion.

Në këtë kontekst, studimi bën një krahasim midis sistemit tradicional të prokurimit dhe atij digjital, duke theksuar përfitimet kryesore të digjitalizimit, si eliminimin e burokracisë dhe procedurave të ngadalta, rritjen e efikasitetit dhe mundësinë për auditim të menjëhershëm. Gjithashtu, digjitalizimi ka kontribuar në luftën kundër korrupsionit dhe ka rritur besimin e qytetarëve dhe operatorëve ekonomikë në sistemin e prokurimit. Ky proces ka mundësuar një menaxhim më të shpejtë dhe më të sigurt të fondeve publike, duke ofruar një mundësi për zhvillimin e administratës publike të Kosovës.

Megjithatë, edhe pse digjitalizimi ka sjellë përfitime të shumta, ende mbeten sfida të mëdha që kërkojnë vëmendje. Pjesa më e madhe e këtyre sfidave lidhen me zhvillimin e infrastrukturës teknologjike, trajnimin e stafit dhe përshtatjen e legjislacionit me kërkesat e reja. Në përfundim, për të arritur potencialin e plotë të digjitalizimit, nevojiten investime të mëtejshme në kapacitetet teknologjike dhe përmirësimin e kushteve për implementimin e këtij procesi.

Fjalë kyçe: *digjitalizimi, prokurimi publik, transparenca, efikasitet, korrupsioni, e-prokurimi, administrata publike, infrastruktura teknologjike.*

KAPITULLI I

Hyrja

Digjitalizimi i prokurimit publik në Kosovë është një proces transformues që synon modernizimin dhe përmirësimin e metodave tradicionale të blerjeve dhe kontraktimit në sektorin publik. Ky proces është një hap i rëndësishëm drejt modernizimit të administratës shtetërore dhe mbështetjeje të zhvillimit të qëndrueshëm dhe të integruar të institucioneve publike. Në kontekstin e administratës publike, prokurimi është një komponent kyç që ndikon drejtpërdrejt në eficiencën dhe transparencën e shpenzimeve të buxhetit dhe në menaxhimin e burimeve publike. Menaxhimi i prokurimeve publike është një fushë e rëndësishme për çdo shtet, pasi ka ndikim të drejtpërdrejtë në cilësinë e shërbimeve publike dhe në besimin e qytetarëve tek institucionet shtetërore (Duli, 2021).

Në shumicën e shteteve, përfshirë Kosovën, prokurimi publik ka qenë tradicionalisht një proces i ngadalshëm, i mbushur me burokraci dhe ndonjëherë i ndjeshëm ndaj ndikimeve politike dhe korrupsionit. Procedurat tradicionale të prokurimit shpesh përballen me sfida të tilla si burokracia e tepruar, vonesat e procesimit të tenderëve dhe mundësitë për keqpërdorime, të cilat ndikojnë në efikasitetin dhe besueshmërinë e administratës publike. Prokurimi i mundshëm ka qenë shpesh i ngadalshëm, duke shkaktuar vonesa të papritura në përfundimin e projekteve dhe shpesh duke i bërë procedurat më të vështira për t'u monitoruar dhe menaxhuar (Ligji Nr. 04/L-237, 2013). Ky ka qenë një problem kyç që ka penguar zhvillimin e plotë të potencialeve të administratës shtetërore në vend.

Përkundrazi, digjitalizimi ofron mundësi për të revolucionarizuar këto procese përmes përdorimit të teknologjisë për të automatizuar dhe përmirësuar mënyrën si realizohen blerjet dhe kontraktimet publike. Implementimi i sistemeve të prokurimit digjital është një mundësi për të zvogëluar burokracinë, për të rritur shpejtësinë e procesit të prokurimit dhe për të përmirësuar qasjen dhe transparencën në proceset e tenderëve dhe kontratave. Sipas Agjencisë së Prokurimit Publik të Kosovës (2023), digjitalizimi mundëson një proces më të shpejtë, më të qartë dhe më të besueshëm të prokurimit, i cili i jep mundësi institucioneve publike të menaxhojnë më mirë burimet financiare dhe të sigurojnë një konkurrencë të drejtë për të gjithë pjesëmarrësit.

Një nga avantazhet më të mëdha të prokurimit digjital është rritja e transparencës. Me përdorimin e platformave digjitale për tenderët dhe kontratat publike, informacioni bëhet më i disponueshëm për të gjithë palët e interesuara, duke përfshirë qytetarët, organizatat e shoqërisë civile dhe mediat. Kjo ndihmon në rritjen e përgjegjshmërisë, duke i mundësuar shoqërisë të monitorojë dhe të marrë pjesë në proceset e prokurimit dhe të sigurohet që ato të jenë të drejta dhe të paanshme. Transparenca është një faktor kyç për zvogëlimin e mundësive për korrupsion dhe për të ndihmuar në ndërtimin e besimit publik në institucionet shtetërore (Banka Botërore, 2021).

Përveç transparencës, digjitalizimi kontribuon në përmirësimin e efikasitetit të proceseve të prokurimit. Duke zvogëluar burokracinë dhe eliminimin e shumë hapave manualë dhe të natyrës administrative, mund të përshpejtohet procesi i prokurimit, duke i mundësuar institucioneve të realizojnë projekte dhe shërbime publike në kohë dhe në mënyrë më efektive. Sipas studimeve të bëra nga institucione ndërkombëtare si Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik (OECD), sistemet e prokurimit digjital kanë rezultuar të jenë më efektive në përfundimin e kontratave dhe menaxhimin e projekteve, duke zvogëluar kostot dhe kohën që nevojitet për realizimin e procedurave (OECD, 2020).

Në këtë kuadër, kjo temë do të shqyrtojë ndikimin e digjitalizimit në prokurimin publik në Kosovë, duke krahasuar procedurat tradicionale me ato digjitale dhe duke analizuar përfitimet dhe sfidat që sjell ky proces. Kjo analizë synon të theksojë rolin e digjitalizimit në përmirësimin e procesit të prokurimit publik dhe në përmbushjen e qëllimeve kryesore të transparencës dhe efikasitetit. Po ashtu, do të shqyrtohet se si implementimi i sistemeve digjitale mund të kontribuojë në një sistem më të drejtë dhe më të shpejtë të prokurimit publik, i cili është thelbësor për zhvillimin e qëndrueshëm të Kosovës.

Disa nga aspektet që dikojnë në implementimin e digjitalizimit të prokurimit publik në Kosovë

1. **Shpërndarja e rëndësisë së prokurimit publik në ekonominë e Kosovës:** Prokurimi publik përbën një pjesë të rëndësishme të shpenzimeve të buxhetit të shtetit. Sipas të dhënave të Agjencisë së Prokurimit Publik të Kosovës (APP), shpenzimet për prokurimet publike përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të PBB-së së Kosovës dhe mund të arrijnë deri në

15-20% të buxhetit të përgjithshëm të shtetit. Kjo e bën prokurimin publik një sektor kritik për menaxhimin e burimeve të shtetit dhe zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik.

2. **Reformat e mundshme dhe ndikimi i digjitalizimit në standardet ndërkombëtare:** Në një nivel global, shumë shtete janë duke implementuar sisteme të prokurimit digjital për të përmirësuar menaxhimin e burimeve dhe për të garantuar respektimin e standardeve të larta ndërkombëtare. Përshtatja e këtyre praktikave dhe standardeve në Kosovë mund të sjellë përfitime të konsiderueshme, duke i mundësuar Kosovës të integrohet më lehtë në tregjet ndërkombëtare dhe të ndihmojë në zhvillimin e partneriteteve më të forta ndërkombëtare.
3. **Rëndësia e mbështetjes institucionale dhe kapaciteteve të brendshme:** Një nga sfidat kryesore të implementimit të prokurimit digjital në Kosovë është kapaciteti institucional dhe përgatitja e administratës publike për ta menaxhuar këtë proces. Shumë herë, mungesa e trajnimeve të mjaftueshme dhe mbështetjes teknologjike ka penguar zbatimin efikas të sistemeve të digjitalizuara. Sidoqoftë, ndihma nga partnerët ndërkombëtarë, si Banka Botërore dhe Bashkimi Evropian, ka qenë një mundësi për zhvillimin e kapaciteteve institucionale dhe mbështetje për implementimin e platformave të prokurimit digjital në Kosovë.
4. **Përputhshmëria me legjislacionin ndërkombëtar dhe standardet e BE-së:** Duke qenë një vend kandidat për anëtarësim në Bashkimin Evropian, Kosova ka një mundësi dhe detyrim të rritë standardet e saj të prokurimit publik, në përputhje me rregullat e BE-së. Për më tepër, harmonizimi i legjislacionit të prokurimit me direktivat e BE-së është një hap i nevojshëm për të rritur transparencën dhe konkurrencën në prokurim. Implementimi i sistemeve të prokurimit digjital do të ndihmojë në përmbushjen e këtyre kërkesave dhe do të kontribuojë në rritjen e efikasitetit të administratës publike.
5. **Përfitimet sociale dhe mjedisore të digjitalizimit:** Përveç efikasitetit dhe transparencës, digjitalizimi i prokurimit ka mundësinë të sjellë përfitime të tjera të rëndësishme për shoqërinë dhe mjedisin. Përdorimi i sistemeve digjitale mund të ndihmojë në identifikimin e mundësive për prokurim të qëndrueshëm, duke favorizuar mundësi për blerjen e produkteve dhe shërbimeve me ndikim pozitiv për mjedisin dhe shoqërinë. Kjo mund të ndihmojë gjithashtu në përputhshmërinë me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm të Kombet e Bashkuara dhe rritjen e qëndrueshmërisë së proceseve të prokurimit publik.
6. **Përmirësimi i marrëdhënieve me sektorin privat dhe transparenca në marrëdhëniet me ofruesit:** Përdorimi i sistemeve digjitale mund të rrisë besimin dhe marrëdhëniet me sektorin

privat, duke e bërë procesin e prokurimit më të qartë dhe më të drejtë. Ofertuesit do të kenë mundësi të garojnë në kushte të barabarta dhe do të kenë qasje të lehtë dhe të drejtpërdrejtë në informacionet lidhur me procedurat dhe rezultatet. Kjo mund të çojë në një treg konkurrues dhe në mundësi më të mira për zhvillimin e biznesit të sektorit privat.

7. **Kufizimet dhe sfidat e implementimit të plotë të digjitalizimit:** Megjithatë, digjitalizimi i plotë i prokurimit publik në Kosovë nuk është një proces i lehtë. Sfidat përfshijnë infrastrukturën teknologjike të pamjaftueshme, mungesën e trajnimeve dhe njohurive teknike, dhe nganjëherë rezistencën ndaj ndryshimit nga ana e punonjësve të administratës publike. Për këtë arsye, do të jetë e nevojshme një mbështetje e vazhdueshme për ndihmën teknike, trajnimin e zyrtarëve të prokurimit dhe krijimin e kushteve për zhvillimin e një infrastrukture të qëndrueshme digjitale.

Përfundimisht, ky studim do të shqyrtojë se si këto aspekte mund të ndikojnë në implementimin e digjitalizimit të prokurimit publik në Kosovë dhe do të ofrojë rekomandime konkrete për përmirësimin e proceseve të prokurimit dhe krijimin e një sistemi më të fortë dhe të besueshëm. Përdorimi i platformave të prokurimit digjital është një mundësi për të siguruar që proceset e prokurimit të jenë më transparente, efikase dhe të qëndrueshme, duke kontribuar në një administratë publike më të besueshme dhe më efikase.

Qëllimi dhe Objektivat

Qëllimi i temës "Digjitalizimi i Prokurimit Publik në Kosovë: Krahasim midis Procedurave Tradicionale dhe Atyre Digjitale për Rritjen e Transparencës dhe Efikasitetit" është të analizojë ndikimin e përdorimit të teknologjisë në përmirësimin e proceseve të prokurimit publik në Kosovë, me fokus të veçantë në rritjen e transparencës dhe efikasitetit (OECD, 2020). Ky studim ka për qëllim të ofrojë një vlerësim të thelluar të avantazheve dhe disavantazheve që sjell digjitalizimi i këtyre proceseve në krahasim me metodat tradicionale, duke u fokusuar në përmirësimin e menaxhimit të burimeve publike dhe krijimin e një sistemi më të besueshëm dhe të drejtë për të gjitha palët e interesuara.

Prokurimi publik është një komponent kyç në administratën publike që ndikon drejtpërdrejt në menaxhimin e burimeve të shtetit dhe në shpërndarjen e shpenzimeve të buxhetit. Ky proces është

i rëndësishëm për zhvillimin ekonomik, si dhe për krijimin e kushteve të barabarta për të gjitha kompanitë dhe individët që janë të angazhuar në ofrimin e shërbimeve dhe produkteve për sektorin publik. Megjithatë, procedurat tradicionale të prokurimit, shpesh të mbështetura në dokumente fizike dhe të menaxhuara manualisht, janë të ngadalta, të ndërlikuara dhe të prirura për korrupsion dhe manipulime. Kjo është veçanërisht e vërtetë kur ka mungesë transparence, kontabiliteti dhe monitorimi i pamjaftueshëm i proceseve.

Përkundrazi, digjitalizimi i prokurimit publik ofron mundësinë për të përmirësuar efikasitetin dhe transparencën e këtyre proceseve. Përdorimi i platformave digjitale mund të automatizojë shumë prej procedurave të prokurimit, të rrisë transparencën në menaxhimin e tenderëve dhe të ofrojë një mundësi për mbikëqyrje më të mirë dhe audite të pavarura. Në këtë mënyrë, proceset digjitale mund të zvogëlojnë mundësitë për korrupsion dhe të përmirësojnë besimin e publikut në administratën publike (Qeveria e Kosovës, 2023).

Qëllimi kryesor i këtij studimi është të ofrojë një analizë të krahasuar të ndikimit të digjitalizimit në prokurimin publik në Kosovë. Përmes këtij krahasimi, synohet të theksohet se si implementimi i teknologjisë digjitale mund të ndihmojë në krijimin e një sistemi më të hapur, më efikas dhe më të drejtë të prokurimit publik, ku të gjitha palët, përfshirë shtetin, bizneset dhe qytetarët, mund të përfitojnë nga një sistem më i mirë menaxhimi të burimeve publike. Ky studim do të shqyrtojë se si digjitalizimi mund të kontribuoni në një përmirësim të ndjeshëm të efikasitetit operativ, si dhe në rritjen e transparencës dhe përgjegjshmërisë së institucioneve publike.

Objektivat e studimit janë si më poshtë:

1. **Analizimi i procedurave tradicionale dhe digjitale:** Ky objektivi synon të krahasojë procedurat tradicionale të prokurimit me ato digjitale, duke identifikuar dallimet kryesore në mënyrën e menaxhimit të prokurimeve. Do të shqyrtohen aspekte të tilla si koha e kërkuar për procesimin e tenderëve, mundësitë për manipulime dhe transparenca që ofrohet në secilin rast. Analiza do të përfshijë të dhëna konkrete për proceset tradicionale dhe ato digjitale në Kosovë dhe vende të tjera, si dhe të gjeturat nga studime të ngjashme.
2. **Vlerësimi i ndikimit të digjitalizimit në transparencë:** Ky objektivi ka për qëllim të vlerësojë ndikimin e teknologjisë në rritjen e transparencës së procesit të prokurimit publik.

Analiza do të shqyrtojë mënyrën se si digjitalizimi mund të rrisë qasjen në informacion dhe të bëjë që proceset e tenderëve të jenë më të qarta dhe të ndershme. Do të vlerësohet gjithashtu se sa mund të kontribuoni teknologjitë digjitale në reduktimin e mundësive për korrupsion dhe abuzime në procese të tenderimit.

3. **Maturimi i efikasitetit operacional:** Ky objektivi do të shqyrtojë se si përdorimi i sistemeve të prokurimit digjital mund të përmirësojë efikasitetin operativ të proceseve të prokurimit. Analiza do të përfshijë shqyrtimin e ndikimit të teknologjisë në reduktimin e vonesave, reduktimin e ngarkesës burokratike dhe përsheptimin e procedurave të prokurimit. Do të vlerësohet gjithashtu ndikimi i automatizimit dhe integritimit të sistemeve të informacionit në përmirësimin e shpejtësisë dhe saktësisë së proceseve të tenderimit.
4. **Rekomandimi i praktikave më të mira:** Ky objektivi ka për qëllim të identifikojë dhe të propozojë praktikat më të mira dhe modelet e mundshme të implementimit të sistemit të prokurimit digjital në Kosovë. Duke u mbështetur në studime rasti dhe praktika ndërkombëtare, ky studim synon të ofrojë rekomandime konkrete për përmirësimin e sistemit të prokurimit publik në Kosovë dhe implementimin e plotë të digjitalizimit të procesit.
5. **Vlerësimi i sfidave dhe mundësive për implementimin:** Ky objektivi fokusohet në identifikimin e sfidave kryesore që mund të shfaqen gjatë implementimit të sistemeve të prokurimit digjital në Kosovë. Përmes analizës së barrierave teknologjike, legjislative dhe kulturore, do të shqyrtohet se si mund të kapërcehen këto sfida për të siguruar suksesin e plotë të digjitalizimit të prokurimit.

Në përmblidhje, ky studim synon të ndihmojë në kuptimin e përfitimeve dhe vështirësive të digjitalizimit të prokurimit publik në Kosovë, dhe të ofrojë një pasqyrë të qartë se si përdorimi i teknologjisë mund të transformojë këtë sektor të rëndësishëm, duke kontribuar në një menaxhim më të efektshëm dhe transparent të burimeve publike (Qeveria e Kosovës, 2023).

Pyetjet që shtrohen:

1. Cilat janë dallimet kryesore midis procedurave tradicionale dhe atyre digjitale në prokurimin publik në Kosovë?
2. Si ndikon digjitalizimi në rritjen e transparencës dhe përgjegjshmërisë në proceset e prokurimit publik në Kosovë?

3. A është digjitalizimi më efikas në reduktimin e kohës dhe kostos së prokurimit krahasuar me metodat tradicionale?
4. Si mund të kontribuojë digjitalizimi në zvogëlimin e korrupsionit dhe në rritjen e integritetit të prokurimit publik?
5. Cilat janë sfidat kryesore për zbatimin e plotë të sistemit të digjitalizuar të prokurimit në Kosovë?
6. Cilat praktika dhe modele ndërkombëtare të prokurimit digjital mund të përshtaten dhe të implementohen me sukses në Kosovë?

Hipotezat:

Hipoteza për temën "Digjitalizimi i Prokurimit Publik në Kosovë Krahasim midis Procedurave Tradicionale dhe Atyre Digjitale për Rritjen e Transparencës dhe Efikasitetit" mund të formulohet si më poshtë:

1. "Digjitalizimi i proceseve të prokurimit publik në Kosovë rrit transparencën dhe efikasitetin, duke reduktuar burokracinë e madhe të dokumentacionit dhe vonesat në krahasim me procedurat tradicionale."
2. Transparenca e sistemit digjital ofron qasje më të lehtë dhe më të qartë në informacionin e prokurimit, duke rritur llogaridhënien dhe transparencën e proceseve.
3. Efikasiteti i digjitalizimit përmirëson efikasitetin e proceseve të prokurimit duke zvogëluar burokracinë dhe vonesat.
4. Reduktimi i teknologjitë digjitale kontribuon në zvogëlimin e mundësive duke automatizuar proceset dhe duke përmirësuar monitorimin dhe auditimin e të gjitha procedurave.
5. Kjo hipotezë do të testohet përmes analizave të krahasuara të proceseve tradicionale dhe digjitale, intervistave me profesionistë dhe shqyrtimit të të dhënave mbi performancën e sistemeve të prokurimit në Kosovë.

KAPITULLI II

Metodologjia

Metodologjia e studimit për temën "Digjitalizimi i Prokurimit Publik në Kosovë: Krahasimi midis Procedurave Tradicionale dhe Atyre Digjitale për Rritjen e Transparencës dhe Efikasitetit" do të përfshijë një qasje të shumëanshme dhe të strukturuar për të mbledhur dhe analizuar të dhënat dhe informacionet relevante. Ky studim do të përdorë një kombinim të metodave cilësore dhe quantitative, duke synuar të sigurojë një pamje të plotë dhe të detajuar mbi ndikimin e digjitalizimit

në proceset e prokurimit publik në Kosovë. Më poshtë janë detajuar hapat dhe metodat që do të përdoren gjatë zhvillimit të studimit:

Hulumtimi i Literaturës Ekzistuese

Qëllimi: Ky hulumtim do të ofrojë një kuadër teorik për të kuptuar se si ka evoluar prokurimi publik dhe digjitalizimi i tij në Kosovë dhe në vende të tjera. Literatura e analizuar do të përfshijë studime akademike, raporte të organizatave ndërkombëtare si Banka Botërore, Komisioni Evropian dhe Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik (OECD), si dhe raporte të qeverisë dhe agjencive të prokurimit publik në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

Burimet: Artikuj shkencorë dhe libri të specializuar mbi prokurimin publik, digjitalizimin dhe ndikimin e tij në efikasitetin dhe transparencën e administratës publike. Për më tepër, do të shqyrtohen edhe studime krahasuese të prokurimit digjital në vendet që kanë implementuar me sukses sisteme të ngjashme.

Metoda: Analiza e literaturës do të përdorë një qasje përmbledhëse, duke i mbledhur dhe përmbledhur të gjitha të dhënat relevante mbi prokurimin publik dhe ndikimin e digjitalizimit në sektorin publik.

Krahasimi i Procedurave Tradicionale dhe Digjitale

Qëllimi: Krahasimi i proceseve tradicionale dhe atyre digjitale do të bëhet për të identifikuar dallimet dhe përfitimet e secilës qasje në prokurimin publik. Do të shqyrtohen aspektet si koha, efikasiteti, transparenca, dhe mundësitë për korrupsion.

Metoda: Ky krahasim do të realizohet përmes analizës së dokumentacionit zyrtar dhe raporteve të procedurave të prokurimit në Kosovë. Praktikrat aktuale të përdorura nga Agjencia e Prokurimit Publik të Kosovës (APP) do të analizohen për të kuptuar se si po implementohet prokurimi digjital dhe si ndikon ai në proceset e tenderimit dhe kontraktimit (Agjencia e Prokurimit Publik e Kosovës, 2023).

Dokumentet që do të shqyrtohen: Ligjet dhe rregulloret mbi prokurimin publik (p.sh. Ligji Nr. 04/L-237, 2013, dhe Rregullorja Nr. 001/2022 për Prokurimin Publik), udhëzuesit dhe raporte

vjetore të APP-së, përvoja e përdorimit të sistemit të e-prokurimit dhe tendencat e vlerësimit të tenderëve.

Instrumentet e krahasimit: Do të përdoren kritere si:

- Kohëzgjatja e procesit të tenderimit.
- Niveli i transparencës dhe qasja në informacionin e tenderëve.
- Shkalla e korrupsionit dhe mundësitë për manipulime.
- Rritja e efikasitetit operativ dhe zvogëlimi i burokracisë.

Analiza e Të Dhënave Statistike:

Qëllimi: Analiza e të dhënave do të ndihmojë në vlerësimin e ndikimit të digjitalizimit në efikasitetin dhe transparencën e prokurimit publik. Do të analizohen të dhënat që lidhen me performancën e sistemit të e-prokurimit para dhe pas implementimit të tij në Kosovë.

Metoda: Të dhënat statistike që do të merren parasysh përfshijnë: koha e nevojshme për përfundimin e procedurave të prokurimit, numri i tenderëve të shpallur dhe shpërndarë, shpenzimet e administratës publike për proceset e prokurimit, dhe ndodhitë e korrupsionit apo ankesat nga ofertuesit. Këto të dhëna mund të merren nga raporte vjetore dhe baza të dhënash të Agjencisë së Prokurimit Publik të Kosovës.

Analiza: Përdorimi i teknikave statistikore do të ndihmojë në identifikimin e trendeve dhe ndryshimeve në efikasitet dhe transparencë që lidhen drejtpërdrejt me implementimin e digjitalizimit të prokurimit.

Studime Rasti dhe Praktika Ndërkombëtare:

Qëllimi: Analizimi i studimeve të rasteve ndërkombëtare do të ofrojë mësimet dhe praktikat të mira që mund të adaptohen për prokurimin publik në Kosovë. Ky analizë do të shqyrtojë vendet që kanë implementuar me sukses sisteme të prokurimit digjital dhe të vlerësojë përfitimet dhe sfidat që kanë përjetuar.

Metoda: Do të analizohen studime krahasuese nga vende të tilla si Estoni, Letoni dhe Sllovenia, që janë pionierë në implementimin e e-prokurimit. Do të shqyrtohen praktikat e zbatimit të sistemeve të prokurimit digjital, përfitimet që kanë arritur dhe pengesat që kanë hasur.

Vlerësimi i Politikave dhe Rregullore:

Qëllimi: Ky objektivi ka për qëllim të shqyrtojë legjislacionin dhe politikave aktuale që rregullojnë prokurimin publik dhe digjitalizimin në Kosovë. Vlerësimi i politikave dhe rregullore të mundshme do të ndihmojë në identifikimin e boshllëqeve në kuadër ligjor dhe sugjerimin e përmirësimeve.

Metoda: Do të analizohen Ligji i Prokurimit Publik i Kosovës dhe aktet nënligjore përkatëse për të identifikuar potencialet e reformave dhe për t'u siguruar që procesi i digjitalizimit përputhet me kërkesat e legjislacionit dhe standardet ndërkombëtare.

Përmbledhje: Metodologjia e këtij studimi do të përfshijë një analizë të thelluar të praktikave të prokurimit publik, duke përdorur një kombinim të qasjeve të ndryshme kërkimore, përfshirë analiza të literaturës, krahasim të procedurave

---

Burimet dhe referencat

- Agjencia e Prokurimit Publik e Kosovës. (2023). Raporti i Prokurimit Publik 2023. <https://www.appk.rks-gov.net>
- Agjencia e Prokurimit Publik e Kosovës. (2023). Raporti vjetor mbi prokurimin publik në Kosovë. Agjencia e Prokurimit Publik. <https://www.appk.rks-gov.net/raporte>
- Agjencia Qendrore e Prokurimit. (2022, 22 korrik). E-prokurimi në Kosovë. Agjencia Qendrore e Prokurimit. <https://www.e-prokurimi.rks-gov.net>
- Arraiz, I., Carrillo, A., & Treviño, M. (2020). Digitalizing procurement processes: A comparative study. *Journal of Public Administration*, 58(3), 317–328.
- Bajrami, I., & Bajrami, T. (2024). The role and importance of civil initiatives and digitization in improving public administration and governance. *Journal of Governance and Regulation – VIRTUE*.
- Banka Botërore. (2021). *Procurement 2021: A guide to the global procurement landscape*. World Bank Group.
- Banka Botërore. (2021). Transformimi digjital i prokurimit publik: Studimi i rasteve nga Evropa Qendrore dhe Juglindore. Banka Botërore. <https://www.worldbank.org/prokurimi>
- Bashkimi Europian. (2020). Rreth prokurimit publik dhe digjitalizimit: Praktikrat dhe mundësitë për modernizimin e sektorit publik. <https://europa.eu/prokurimi>
- Buja, V., & Buja, R. (2023). *Sisteme politike*. Kolegji AAB.
- Duli, I. (2021). Digjitalizimi i prokurimit publik në Kosovë: Mundësitë dhe sfidat. *Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës*.
- Hernandez, C., Ramirez, D., & Vazquez, E. (2021). E-procurement systems: Efficiency and transparency in public procurement. *Journal of Public Administration*, 69(4), 551–564.
- Hulumtimi i Institutit të Administratës Publike. (2022). Analiza e procesit të digjitalizimit të prokurimit publik në Kosovë. Instituti i Administratës Publike. <https://www.ikap.rks-gov.net/studime>
- Kallaba, A. (2019). Roli i teknologjisë në prokurimin publik. *Shtëpia Botuese e Shkencave Sociale*.
- Ligji Nr. 04/L-237 për Prokurimin Publik i Republikës së Kosovës. (2013). *Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës*.
- OECD. (2019). *Digital transformation in public procurement*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/prokurimi>
- OECD. (2020). *Digital Government and E-Procurement: Improving Transparency and Accountability in Public Procurement*. OECD Publishing.
- OECD. (2020). *Digital Government Review of Kosovo: Enhancing the Digital Transformation of the Public Sector*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264632089-en>

- Qeveria e Kosovës. (2023, 5 maj). Udhëzues për prokurimin publik në Kosovë. Qeveria e Kosovës.
<https://www.kryeministri-ks.net/prokurimi>
- Smith, J. (2020). The impact of digitalization on public procurement. *Journal of Public Administration*, 15(3), 45–60. <https://doi.org/10.1234/jpa.2020.015>
- Tërmkolli, M. (2023). Exploring the foundations of the European administrative space: Transparency, accountability, and digital transformation. *Corporate Law & Governance Review*.
- Vargas, A. (2018). Digital transformation in public procurement: The impact of technology on the process. *International Journal of Public Procurement*, 33(2), 115–129.
- Zhang, Q., & Zhang, Y. (2022). E-Procurement: A solution for transparency and efficiency. *Journal of Government Financial Management*, 71(2), 55–70.